

საქართველო

კიბეტნიკის მინისტრი

გამოცემის 1918 წლის
25 ივნისიდან

სარასკევი-შაბათი, 25-26 დეკემბერი. 2020 წ. №188-189 (9114-9115)

ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 1 ლარი

2021 წლის ახალ გამოცემას ახალი მთავრობა ღაპლებს!

პარლამენტში ორდლიანი განხილვის შემდეგ ქვეყნის უმაღლესმა საკანონმდებლო ორგანომ გუშინ საქართველოს მთავრობა დაამტკიცა.

კერძისყრას წინ საკომიტეტო მოსმენები, უმრავლესობის წევრთა სიტყვები, პრემიერ-მინისტრ გიორგი გახარიას გამოსვლები და პარლამენტის დეპუტატთა შეკითხვები უძლოდა.

ადსანიშნავია, რომ ძველ შემადგენლობას ერთადერთი — იუსტიციის ახალი მინისტრი გოჩა ლორთქიფანიძე ჰყავს, რომელმაც ამ პოსტზე თეა წულუკიანი შეცვალა...

ბიბინა ივანიშვილის პარტიიდან წასვლა გაუმართლებელია!

მისი წასვლა
იმას ნიშნავს, რომ
„ერთულ მოხეას“
გამოაცლება
ის მთავარი
საყრდენი, რის
გამოც იღებს 4
მხარდაჭარას

კელი ღაგნენი:
**ყველა ერთველი ღვაუჩაზი
კარლამაციში უდი იყოს!**

საზიროა, რომ ყველა ქართველი დეპუტატი პარლამენტში იყოს, რათა მიიღონ საკონსტიტუციო ცვლილებები და იბრძოლონ იმ ცვლილებებისთვის, რომელთა ნახვაც სურთ პარლამენტში. დემოკრატიის ჩარჩო უკვე ააშენეთ. ახლა საქართველოს პოლიტიკურმა ლიდერებმა უნდა გამოიყენონ ეს ჩარჩო თქვენი დემოკრატიის გასაძლიერებლად.

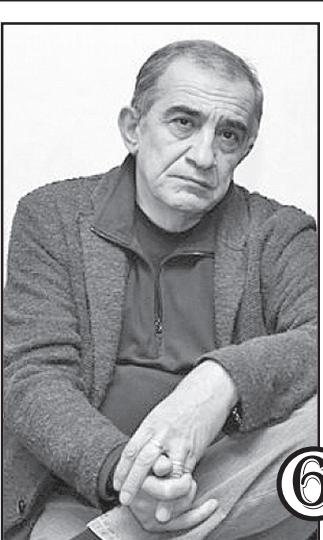
„ჩვენ ახლა ვხედავთ, რომ არსებობს შანსი, საბოლოო გადაიჭრას პრობლემები საარჩევნო სისტემაში. პრობლემები, რომელებზეც ODIHR-იც და სხვა დამკავირებებიც მიუთოებდნენ. მაგრამ ამისათვის საჭიროა, რომ საქართველოს ყველა დეპუტატი შევიდეს პარლამენტში და ცვლილებებისთვის იმ ინსტიტუტების შიგნიდან იბრძოლონ, რომლებიც მათ შექმნეს, მათ ააშენეს. რამდენი ხარვეზიც არ უნდა ჰქონდეთ ამ ინსტიტუტებს, რამდენადაც სუსტად არ უნდა გამოიყურებოდეს ოპოზიციის ზოგიერთი წარმომადგენლის თვალში, ეს დემოკრატიის ის ჩარჩოა, რომელსაც საქართველო 20 წელია, აშენებს. ჩვენ უბრალოდ გვსურს, რომ თქვენ ეს გამოიყენოთ თქვენი სისტემის გასაუმჯობესებლად. გრძელვადიანი ერთარტიული პარლამენტი საქართველოსთვის ძალიან იმედის გამაცრულებელი უკანდახევა იქნება. ამომრჩევლებმა 9 პარტია აირჩიეს. ეს ჭეადი განაცხადი იყო, თუ რისი ნახვა სურთ მათ. ერთი პარტიის კი არა, ცხრის“, — განაცხადა კელი დეგნაშა.

აფხაზეთის რაოდისი
თბილისთან ურთიერთობის
ნინეაღმდეგი, აფხაზი
ხალხი - მომხერა! 8

„ჩერულოს“
მარე - 9
ერთველ
მაცნეორთა სია...

ერთველ
ასტრონომოგთა
გვარები და სახელები
კოსმოსი ალავება
მარსზე გაიგზავნა

გრიგა პიპილაშვილი:
ამხელა კაეჭის
გეგმებ, არ ვიცი,
თეატრი ვახტე
როგორ უნდა
დადგეს?!

6

RIP MY CAPTAIN!
ტიმ სევერინა
ბევრი
კლამისის
სერვარება
გაცვალა!

7

კაპიტანი ტიმ სევერინი.

მისი წასელა
იქანი ცოდნას,
რომ „ეართულ
ოცნებას“
გამოიცლება
ის მთავარი
საყრდენი, რის
გამოც იღებს
მხარდაჭერას

ბიძინა ივანიშვილის პარტიის წასელა გაუმართლებელი!

ვლევილება ცნობები, რომ პარტიის თავმჯდომარის თანამდებობიდან წასვლის შესახებ გადაწყვეტილებას „ქართული ოცნების“ ლიდერი ბიძინა ივანიშვილი მომდევნო პარტიულ ყრილობაზე გააქცევებს. ეს პირველი შემთხვევა არაა, როდესაც ბიძინა ივანიშვილი პოლიტიკიდან მიღის. პირველად მაშინ წავიდა, როდესაც იგი პრემიერ-მინისტრის თანამდებობას იკავებდა. 2012 წლის არჩევნების შემდეგ ბიძინა ივანიშვილმა პოსტი დატოვა და პოლიტიკიდანაც წავიდა. თუმცა, პოლიტიკურ და ანალიტიკურ წრეებში მაშინაც აქტიურად საუბრობდნენ, რომ ივანიშვილი რეალურად არსად წასულა და იგი არაფორმალურად აგრძელებს, როგორც ქვეყნის, ასევე პარტიის მართვას.

იცოდვას გადამოწმების მიზნით, For.ge „ქართული ოცნების“ ერთ-ერთ წევრს, ლადო პახაძეს დაუკავშირდა, რომელმაც გვითხვდა, რომ ალნიშნული შესახებ ინფორმაციას არ ფლობს:

„ამის შესახებ არაფრია ვიცი, ვერ გეტვით, ბიძინა ივანიშვილმა ძალიან კარგი გუნდი ჩამოაყალიბა, თვითონ ედგა სათავეში ამ პარტიას და ამ რთულ პერიოდში მართავს“, – გვითხრა ლადო კახაძე.

ბიძინა ივანიშვილი პარტიის თავმჯდომარის პოსტზე 2018 წლის 11 მაისს

დაბრუნდა. ივანიშვილი პოლიტიკაში 2011 წლის პოლოს გამოჩნდა, 2012 წელს კი მან პრემიერის პოსტი დაიკავა. ამ თანამდებობას ის 13 თვის განმავლობაში იკავებდა. 2018 წელს ის კვლავ დაბრუნდა პოლიტიკაში და 11 მაისს ბიძინა ივანიშვილი პარტიას გართული ოცნება-დემოკრატული საქართველოს“ თავმჯდომარედ აირჩიეს.

ანალიტიკოსი ზა-ალ არჯაშვარი აცხადებს, რომ დღეს არსებული ვითარების ფონზე, ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკიდან და პარტიის თავმჯდომარეობიდან წასვლა არ იქნება დადგებითად აღქმული არც საზოგადოების და არც „ქართული ოცნების“ მხარდაჭერების მხრიდან.

ამას ალბათ მიესალმებოდა იპოზიტივი

მასვლა არასწორია. მისივე თქმით, მსგავსი გადაწყვეტილების მიღება მხოლოდ ოპოზიტივისა და მათ მსარდამჭერებზე იმოქმედდებს დადგებითად.

„მაშინ ივანიშვილმა საქმაოდ მყაფიოდ თქვა, რომ იქნებოდა გარკვეული ბერიოდი პრემიერ-მინისტრი და შემდეგ დატოვებდა თანამდებობას. მან შესარულა თავის დანაბირების. საზოგადოება და პოლიტიკიტა საქმის კურსში იყო და ასეთ სიტუაციაში, როდესაც ქვეყანაში საქართული მდგომარებობა, როგორც პოლიტიკურად, ასევე ეკონომიკურად, თანაც მდებნების მიზნით, ამის თქმა რთულია. როგორც წავიდა, მაშინაც არავის სკექტერი, რომ მართლა წავიდა. არ მესმის, მაშინ რა იყო წასვლა? მაშინაც გაუმართლებელი იყო და დღეს მით უმეტეს გაუმართლებელი.

ივანიშვილს აქვს უამრავი ვალდებულება ქვეყნის შიგნით და მის გარეთ. ქართულ პოლიტიკაში მასზე გავლენიანი პიროვნება სხვა, გარდა მიხეილ საპატიკო-ლის, არავის ნიშანება, რომ „ქართულ ოცნებას“ გამოეცლებოდა ის მთავარი საყრდენი, რის გამოც ლებულობს საზოგადოების მხარდაჭერას. ასე რომ, პოლიტიკური და პოლიტიკურ წოლოგიური თვალსაზრისით, ამ მომენტისთვის, მით უმეტეს ამ ყოილობაზე, ივანიშვილის წასვლა „ქართული ოცნების“ არ იქნებოდა მომგებიანი.

წასვლის მიზეზი ბევრი რაზ შეიძლება იყოს, შესაძლოა, წმინდა სუბიექტური მიზეზი არსებობდეს. გასაგებია, რომ იგი არ მიდის აქტიური საზოგადოებივა, პოლიტიკური ცხოვრებიდან და რეალურად, დღეს ყველაფერი მმართველ პარტიაში ბიძინა ივანიშვილზე გადაწყვობილი. ასეთ შემთხვევაში, ეს უფრო მეტად ხომ არ გააძლიერებდა მისი ოპონენტის არგუმენტებს, რომლებიც „სახელმწიფოს მიტაცებაზე“ და არაფორმალურ მმართველობაზე საუბრობენ?

დღეს ივანიშვილს ფორმალური თანამდებობა მანც უკავია და პარტიის თავმჯდომარე, რაც ვალდებულს ხდის, რომ ჩართული იყოს სახელმწიფო საქმეებში. თუ ის წავიდა პოლიტიკიდან და ასევე დარჩია რეალური გადაწყვეტილების მიმდები, ეს მის საზინძოდ იმოქმედებს და უფრო მეტ პოლიტიკებს გაუჩინს, თუნდაც საერთაშორისო არენაზე, სადაც ხშირია საუბრები იმაზე, რომ არაფორმალური მმართველობის ცენტრია. ამ ეტაპზე მისი პოლიტიკიდან წასვლა არ იქნებოდა მიზანშეწილის, – განაცხადა ზაალ აჯავარიძე.

ანალიტიკოსი ვასტაც ძაპირაპი თვლის, რომ ბიძინა ივანიშვილი თუნდაც დღესაც რომ წავიდეს პოლიტიკიდან, რეალურად, მანც დარჩება არაფორმალურ მმართველად. შესაბამისად, ამ ვითარებაში პარტიის პოლიტიკიდან წასვლა არ არაფორმალური მმართველი იმაზე, რომ პარტიის პოლიტიკიდან წასვლა არ იქნება დადგებითად აღქმული არც საზოგადოების და არც „ქართული ოცნების“ მხარდაჭერების მხრიდან.

„ივანიშვილი რომ მოდიოდა პოლიტიკიაში, ამბობდა, რომ მალევე წავიდოდა, ერთხელ მან ეს უკვე გააკეთა. პრემიერ-მინისტრობიდან გადადგა, პოლიტიკიდან წავიდა და განაცხადა, რომ აღარ დაბრუნდებოდა. თუმცა, გარკვეული დროის შემდეგ ისევ დაბრუნდებოდა იმ მოტივით, რომ ბარტია არ წარმიათ. რატომ მიიდეს იდევს, ამის თქმა რთულია. როგორც წავიდა, მაშინაც არავის სკექტერი, რომ მართლა წავიდა. არ მესმის, მაშინ რა იყო წასვლა? მაშინაც გაუმართლებელი იყო და დღეს მით უმეტეს გაუმართლებელი.

ივანიშვილს აქვს უამრავი ვალდებულება ქვეყნის შიგნით და მის გარეთ. ქართულ პოლიტიკაში მასზე გავლენიანი პიროვნება სხვა, გარდა მიხეილ საპატიკო-ლის, არავის ნიშანება, რომ „ქართულ ოცნებას“ გამოეცლებოდა ის მთავარი საყრდენი, რის გამოც ლებულობს საზოგადოების მხარდაჭერას. ასე რომ, პოლიტიკური და პოლიტიკურ წოლოგიური თვალსაზრისით, ამ მომენტისთვის, მით უმეტეს ამ ყოილობაზე, ივანიშვილის წასვლა „ქართული ოცნების“ არ იქნებოდა მომგებიანი.

ივანიშვილს აქვს უამრავი ვალდებულება ქვეყნის შიგნით და მის გარეთ. ქართულ პოლიტიკაში მასზე გავლენიანი პიროვნება სხვა, გარდა მიხეილ საპატიკო-ლის, არავის ნიშანება, რომ „ქართულ ოცნებას“ გამოეცლებოდა ის მთავარი საყრდენი, რის გამოც ლებულობს საზოგადოების მხარდაჭერას. ასე რომ, პოლიტიკური და პოლიტიკურ წოლოგიური თვალსაზრისით, ამ მომენტისთვის, მით უმეტეს ამ ყოილობაზე, ივანიშვილის წასვლა „ქართული ოცნების“ არ იქნებოდა მომგებიანი.

ივანიშვილს აქვს უამრავი ვალდებულება ქვეყნის შიგნით და მის გარეთ. ქართულ პოლიტიკაში მასზე გავლენიანი პიროვნება სხვა, გარდა მიხეილ საპატიკო-ლის, არავის ნიშანება, რომ „ქართულ ოცნებას“ გამოეცლებოდა ის მთავარი საყრდენი, რის გამოც ლებულობს საზოგადოების მხარდაჭერას. ასე რომ, პოლიტიკური და პოლიტიკურ წოლოგიური თვალსაზრისით, ამ მომენტისთვის, მით უმეტეს ამ ყოილობაზე, ივანიშვილის წასვლა „ქართული ოცნების“ არ იქნებოდა მომგებიანი.

ივანიშვილს აქვს უამრავი ვალდებულება ქვეყნის შიგნით და მის გარეთ. ქართულ პოლიტიკაში მასზე გავლენიანი პიროვნება სხვა, გარდა მიხეილ საპატიკო-ლის, არავის ნიშანება, რომ „ქართულ ოცნებას“ გამოეცლებოდა ის მთავარი საყრდენი, რის გამოც ლებულობს საზოგადოების მხარდაჭერას. ასე რომ, პოლიტიკური და პოლიტიკურ წოლოგიური თვალსაზრისით, ამ მომენტისთვის, მით უმეტეს ამ ყოილობაზე, ივანიშვილის წასვლა „ქართული ოცნების“ არ იქნებოდა მომგებიანი.

ივანიშვილს აქვს უამრავი ვალდებულება ქვეყნის შიგნით და მის გარეთ. ქართულ პოლიტიკაში მასზე გავლენიანი პიროვნება სხვა, გარდა მიხეილ საპატიკო-ლის, არავის ნიშანება, რომ „ქართულ ოცნებას“ გამოეცლებოდა ის მთავარი საყრდენი, რის გამოც ლებულობს საზოგადოების მხარდაჭერას. ასე რომ, პოლიტიკური და პოლიტიკურ წოლოგიური თვალსაზრისით, ამ მომენტისთვის, მით უმეტეს ამ ყოილობაზე, ივანიშვილის წასვლა „ქართული ოცნების“ არ იქნებოდა მომგებიანი.

ივანიშვილს აქვს უამრავი ვალდებულება ქვეყნის შიგნით და მის გარეთ. ქართულ პოლიტიკაში მასზე გავლენიანი პიროვნება სხვა, გარდა მიხეილ საპატიკო-ლის, არავის ნიშანება, რომ „ქართულ ოცნებას“ გამოეცლებოდა ის მთავარი საყრდენი, რის გამოც ლებულობს საზოგადოების მხარდაჭერას. ასე რომ, პოლიტიკური და პოლიტიკურ წოლოგიური თვალსაზრისით, ამ მომენტისთვის, მით უმეტეს ამ ყოილობაზე, ივანიშვილის წასვლა „ქართული ოცნების“

ტიმ სევერინის გევერი აღამიანის სერვანა გასვალა!

ისტორიული მოგზაურობების ერთი დიდი ეპოქა დასრულდა! 18 დეკემბერს ირლანდიის ქალაქ კორკში 80 წლისა გარდაიცავდა სახელგანთქმული ბრიტანელი მოგზაური, მეცნიერი და მწერალი, კაპიტანი ტიმ სევერინი.

ტიმ სევერინის მოგზაურობები მითიურ, ისტორიულ თუ დიდებადულ პერსონაჟთა კვალდაკვალ მთელი 60 წლის განმავლობაში აღდაფრთხოებადა თავგადასავლის მაძიებელთ მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში.

როცა პირველად გავიგე ტიმ სევერინის სახელი, ვერაფრით წარმოვიდგენდი, თუ ერთ მშენებელ დადეს მასი ერთი ყველაზე გამორჩეული მოგზაურობის მონაწილე გავხდებოდი და თანამედროვე არგონავტებად მონათლედი რჩეული რქებული რქებული ნიჩბოსნების გვერდით დავიკავებდი ადგილს სევერინის „არგოზე“.

„არგოზე“ და იასონის კოლხეთში მოგზაურობის გამორჩებამდე ტიმ სევერინმა რამდენიმე დიდი სამოგზაურო-სამეცნიერო პროექტი განახორციელა: 1961 წელს მან მოტოციკლით გაიარა მარკო პოლოს გზა ვენეციიდან ბომბეიმდე, 1967-ში ამერიკის პირველი მკვლევარების კვალდაკვალ პანორო დალმა დაუყვა მდინარე მისისიპის; შემდეგ იყო უნიკალური პროექტი რომელიც VI საუკუნის ირლანდიელი ბერის, წმინდა ბრენდანის მოგზაურობის გამორჩებას ისახავდა მიზნად და რომელიც 1977 წელს დაგვირგინდა ხარის ტყავის ნავთონით ჩრდილოეთ ატლანტიკის გადაცურვით ირლანდიიდან ნიუფაუნდლენდამდე. ამას მოჰყვა „სინდპადის მოგზაურობა“ 1980-1981 წლებში, „სოპარით“ – ძველი არაბული ხომალდის რეპლიკით მასატიდან გუანჯოუმდე, რითაც სევერინმა ათას ერთი დამის ზღაპრებში აღნერილ მოგზაურობათა ნამდვილობის შესაძლებლობა დაამტკიცა.

ამის შემდეგ იყო სწორედ „იასონის მოგზაურობა“, რომელიც არგონავტთა კოლხეთში მოგზაურობის ნამდვილობის დამტკიცებას ისახავდა მიზნად. ანტიკური „არგოს“ რეპლიკა სევერინმა საპერძენის კუნძულ ვოლოსზე ააგო და კოლხეთისკენ გამოეშურა. ბრიტანელთა ძირითადი ეკავაუის გარდა და მათთან ერთად „არგოზე“ კიდევ სამი ეკიპაჟი იყო მოგზაურობის სხვადასხვა ეტაზზე: ბერძნთა, თურქთა და ქართველთა. ქართველთა შორის მეც გახლდით, როგორც „არგოს“ მენიჩებ და საქართველოს ტელევიზიისა და გაზე „ლელოს“ სპეციალური კორესპონდენტი დიდი მადლობა აქ შესაძლებლობისთვის საქართველოს ტელევიზიის მაშინდელ ხელმძღვანელს ნუგზარ ფლოგხაძეს და გაზე „ლელოს“ რედაქტორს არჩილ გოგლიას. სათანადო საზღვაო კვალიფიკაცია და შორეული ნაოსნობის მატროსის თხონლიანი გამოცდილება კი მიმაგრებდა ზურგს, მაგრამ „არგოს“ მენიჩებისთვის ეს საკამათისის არ იყო და ინდიდუალური მომზადების გარდა ესპერიციამდე ოთხთვიანი სანვრთოები შეკრება გავიარე პალიასტომზე საქართველოს საუკეთესო ნიჩბოსნების მხარდამხარ. სხვათა შორის, ჩვენი ეკიპაჟის ნევრი იყო სახელგანთქმული აფროსანი ჯუზბერ ცომბია – პირველი ქართველი, რომელმაც დედამიწას შემოუარა საკრეისერო იახტით.

1984 წელს არგონავტთა კვალდაკვალ ტიმ სევერინის ექსპერიციაში მონაწილეობა ჩემთვის დიდი პატივი და უზარმაზარი გამოცდილება იყო. დიდი პატივი იყო ჩემთვის ისიც, რომ სევერინმა უფლება მომცა, ამ მოგზაურობის შესახებ წიგნი დამეტერა, რომელიც 1985 წელს გამოიცა კიდეც თბილისში. სავერინის წინა მოგზაურობების ფონზე წიგნში დაწვრილებით მაქს არწერილი „არგოს“ მთელი გზა და განსაკუთრებით მოგზაურობის ფინალი უკვე ქართველთა მონაწილეობით. ჩვენ სარტში შევცვალეთ თურქული ეკიპაჟი, „არგო“ ჯერ ბათუმში, მერე კი ანტიკურ ფაზისში შევიყვანეთ, ბოლოს აღმა ავუზევით რიონს, მოგზილეთ ანტიკური ვანის ნაქალაქარი და ლუზა სოფელ ჭყვიშში, გალაკტიონის სახლთან ჩავაშვით. ვანში ტიმ სევერინის და მისი არგონავტების მთავარი მასპინძელი, რაღა თქმა უნდა, ცნობილი არქეოლოგი თარა ლორთქიფანიძე იყო, რომლის შრომებს სევერინი საქართველოში ჩამოსვლამდე გასცნობდა და თავისი პროექტის ერთ-ერთ უმთავრეს მეცნიერულ საყრდენად სთვლიდა.

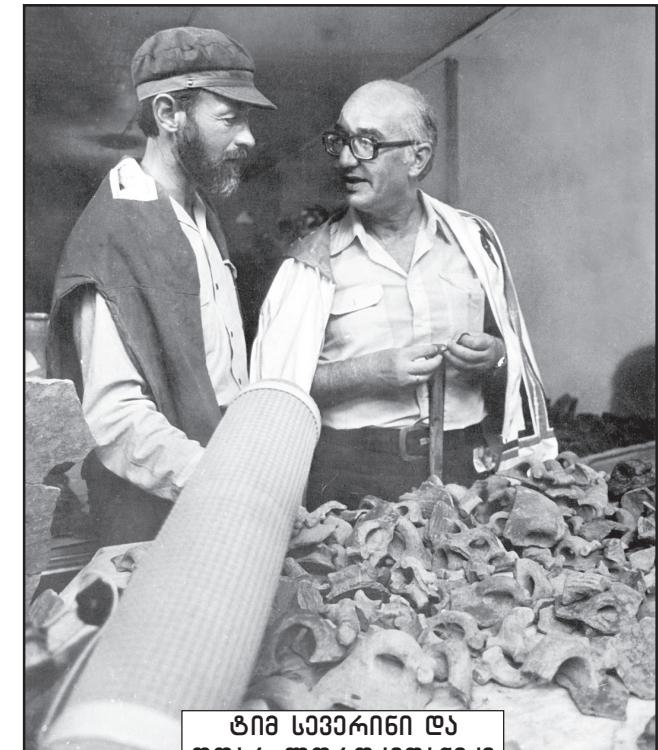
„იასონის მოგზაურობიდან“ ერთი წლის შემდეგ, 1985-ში, ტიმ სევერინმა იმავე ხომალდით ითაკამდე. 1987-88 წლებში იგი ჯვაროსანთა ნაკვალებს დაადგა და ბელგიიდან იერუსალიმში ჩავიდა ცხენით. ამას მოჰყვა მოგზაურობა გობის უდაბნოში ჩინგიზხანის ნაკვალევზე 1990 წელს, ნაოსნობა ჩინეთისა და ინდოჩინეთის სანაპიროების გასწრივ ბამბუკის ხომალდით ძველ ჩლვაოსანთა კვალდაკვალ 1993-ში და მოლუკის არქელაგის გავლა 1996-ში. მერე იყო მოგზაურობა ჰელმან მელვილის ლეგენდარული რომანის „მობი დიკის“ მარშრუტით წენარი იკვანის სამხრეთში 1999 წელს და კიდევ ერთი ლეგენდარული რომანის გარშორუტის გამეორება – მოგზაურობა რობიზონისა და პარასკევას კუნძულზე 2002-ში.

ტიმ სევერინის წიგნში, რომლებშიც მან მისი ეს მოგზაურობები ასახა, მრავალ ენაზეა თარგმნილი. მსოფლიოში დიდი პოტულარობით სარეკლამობს მისი მიერ გადალებული დოკუმენტური ფილმებიც მისი მოგზაურობების შესახებ.

2014 წელს, სევერინის საქართველოში მოგზაურობის 30-ე წლისთავთან დაკავშირებით ტიმ სევერინი და მისი ბრიტანული ეკიპაჟის რამდენიმე წევრი კვლავ ეწვია საქართველოს იმ ექსპედიციის ერთ-ერთი მონაწილეობაში, მაგრამ დროებით შევწყვიტე მოგზაურობა და ტიმ სევერინთან შესახვედრად საქართველოში ჩამოვედი. მე მას სულხან-საბას მოგზაურობის 300 წლისთავისადმი მიძღვნილი ჩვენი ექსპედიციის სამახსოვრო მედალი გადალი გადავეცი, როგორც ამ ჩემი პროექტის ერთ-ერთ მთავარ ინსპირატორს.

ჩემს მეზღვაურულ კარიერაში რამდენიმე კაპიტანთან მიმუშავია თვეობით, მათთან ერთად წარმატებით გადამილახავს უაღრესად რთული სიტუაციები, შტარმებიც გამომივლია და მათი მაღალი ისტატობის მონშეც არაერთხელ გავმხდარვარ, მაგრამ ტიმ სევერინის სრულიად გამორჩეული კაპიტანი იყო, რომელიც დიდი მსახიობის მსგავსად, ხან პრენდანის როლს ირგებდა, ხან ამერიკელი პიონერებისას, ხან სინდბადისას, ხან იასონისას და ხანაც ოდისევ-სისას.

ფოთში, უკვე რიონზე, „არგოს“ ანძის წვერი სულოდნავ გამოედო ხიდს და ვერ გავეტიეთ. ხიდი ხალხით იყო სავსე და უამრავი რჩევა დაგვაყარეს თავზე, როგორ უნდა მოვქეულიყავით. კაპიტანი თავად იდგა

ტიმ სევერინი და
რთარ ლორთვილი

საჭესთან. ხომალდი მშვიდად გაატრიალა უკან და მითხრა, მილიციას შესძებე, ხიდი ხალხისება გათავისუფლოს, მალე ხიდმა ამოისუნოვა, რამდენიმე სანტიმეტრით აიწია ზემოთ და მეტი არც იყო საჭირო – მეორე ცდით მშვიდად გავიარეთ მის ქვეშ მდინარის ნაპირებზე და ხიდის კიდეებზე შეკრებილი უამრავი ხალხის ტაშის გრიალში...

ტიმ სევერინის მოგზაურობები, მისი წიგნები თუ ფილმები დღესაც ისე აღაფრთოვანებს თავგადასავალთა მაძიებელ და რომანტიკული სულისკვეთებით აღვისილ ახალგაზრდებს, როგორც მე აღმაფრთოვანა 20-22 წლის ასაკში პატარა საუკრალო ინფორმაციამ, საიდანაც პირველად გავიგებ ტიმ სევერინის სახელით.

დაუკავშირდა შემაღლების აღმდიდრობა. ჩემიც სევერინის მოგზაურობების შემაღლების ტემპის საფუძველი აღმდიდრება. ჩემიც სევერინის მოგზაურობების შემაღლების ტემპის საფუძველი აღმდიდრება.

მისმა გარდაცვალებამ ძალიან, ძალიან დამწყვიტა გული.

თავს უფლებას ვაძლევ და „არგოს“ ქართული ეკიპაჟის სახელით, ტიმ სევერინის ქართველ მასპინძელთან სახელით სამძიმარს ვუცხადებ მის ქალიშვილსა და შვილიშვილს, „არგოს“ ბრიტანული, ბერძნული თუ თურქული ეკიპაჟების წევრებს, სევერინის ექსპედიციების მონაწილეებს, მისი წიგნების მკითხველებს, მისი ფილმების მაყურებლებს, ყველას, ვინც ამდენი წლის მანძილზე გულისყურით ადევნებდა თვალს ტიმ სევერინის ფათერაკებით აღსაგესე შინაარსიან ცხოვრებას, ყველას, ვინც იცნობდა მას და ყველას, ვინც არ იცნობდა, მაგრამ კარგად იცოდა და იცის მისი ფასი.

იძინებ მშვიდად, ჩემო კაპიტან!

პაპათა ნაცვლიშვილი,
„არგოს“ მანიშნებელ

ნათის ოპერაცია
თბილისთან
ურთიართობის
ნინაღმაზეაგია,
აფხაზი ხალხი -
მომარევ!..

კონცეფცია სულ 11 პუნქტს მოიცავს, რომლებიც საკითხთა საკმაოდ ფართო სპექტრს ეხება – დაწყებული სახელმწიფოს უსაფრთხოების უზრუნველყოფით, როგორც აფხაზეთში, ისე – ფარგლებს გარეთ თავისი მოქალაქეების ინტერესებისა და უფლებების დაცვით, დამთავრებული სახელმწიფოს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისთვის ხელსაყრელი საგარეო პირობების შექმნით. აქ საუბარია როგორც უცხოური ინვესტიციების მოზიდვაზე, ისე უცხოეთში რესპუბლიკის სავაჭრო-ეკონომიკური ინტერესების განხორციელებაზე. მთავარი აქცენტი კი კეთდება შემდგომ მუშაობაზე აფხაზეთის ფართო საერთაშორისო აღიარების მისაღწევად, ასევე პოზიტიური საერთაშორისო იმიჯის განმტკიცებასა და რუსეთის ფედერაციასთან სტრატეგიულ პარტნიორობაზე. არ გამორჩენიათ დოკუმენტის ავტორებს ასევე კავკასიის რეგიონში მშევიდობისა და სტაბილურობის განმტკიცების თემა, ისევე, როგორც აფხაზეთის გაერთიანება გლობალურ და რეგიონულ საერთაშორისო ინსტიტუტებში.

თუმცა, პირველად მსგავს დოკუმენტი ში გაჩნდა გრაფა, რომელიც საქართველოსთან ურთიერთობებს შეეხება. პერძოდ, ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის დარეგულირების გარდა, საქართველოსთან ურთიერთობების ნორმალიზებაზეც არის საუბარი.

აბ პუნქტმა აფხაზურ საზოგადოებაში დღიდა აუკითავი გამოიწვია. ერთნი საქართველოსთან ნებისმიერი სახის დაილოგის წინააღმდეგ გამოვიდნენ, თუმცა დღიდან წილი მას ყოველმხრივ უჭერს მხარს. ცხარე კამათის ინიციატივრად კი გაერთიანებული ოპოზიცია გვევლინება, რომელმაც ესოდენ მნიშვნელოვან დოკუმენტში საქართველოსთან დიალოგის შესახებ პუნქტის შეტანა დაღატის ტოლფასად გამოაცხადა და კონცეფციიდან მისი ამოღება მოითხოვა.

„კონფერენციის ერთ-ერთი პუნქტი ითვალისწინებს პირობების შექმნას საქართველოსთან მრავალშრიიანი მოლაპარაკებებისთვის, რომლის ფარგლებშიც გაჩინდება ქართულ მხარესთან იმ საკითხების განხილვის შესაძლებლობა, რომელთა გადაჭრაც შეუძლებელია უენცვის საერთაშორისო დისკუსიის ფარგლებში“ — ნათევამია გავრცელებულ განცხადებაში. ოპოზიციის აზრით, ეს პუნქტი მასი განხორციელების შემთხვევაში „არა მარტო უკანარიგებში გადაწევს უენცვის დისკუსიის ფარგლებში“.

ასევე, რომ მოლაპარაკებათა სტატუსის
შეცვლის გამო აფხაზეთმა, შესაძლოა, არა
მარტო „დაკარგოს საერთაშორისო შუა-
მავლები“, არამედ ფორმალურად საერთა-
შორისო აღიარებამდელ პერიოდს დაუბ-
რუნობის.

ତୁମ୍ହାରା, ଆଜ୍ଞାବାଚ୍ୟୁରୀ ସାଥିଗଢ଼ାଫେରି ଦେଇ
ଏଣ୍ ନାହିଁ ଲାଗି ଏକ ଏତାକ୍ଷରମ୍ଭଦା ଗ୍ରାୟରତିକାନ୍ଧୀଶ୍ଵର
ନପାଠିକ୍ରିଆସ, ରମଭେଲୋପ ଧିଳନ୍ତିଲାଏ ଯୁନ୍ତି-
ଲୋ ହିନ୍ଦୁନ୍ଦେଶ୍ଵରିତା ଏବଂ ଅମ୍ବିଲେ ବ୍ୟାକ୍ରିଯାନ୍ତିକିତାରେ
ଦାକୁମହିଳାକ୍ଷେତ୍ରରୁଲୋ. ବେଳେ ପାରଲାମେନ୍ଟିର-
ସାଫମ୍ବି ନପାଠିକ୍ରିଆସ ମନ୍ଦିରରେବାର, ସାବାନ୍ଧିତେ
କଥା ସେଇମାତ୍ର ଶୈଖିକ୍ରିବାରେ ଏବଂ ଶୈଖିଦିଗମମା
ମୁଖ୍ୟାରାମ, „ମିଳିଲାର ଉତ୍ତରି ରାଧାକାନ୍ତିରି
ଖମ୍ଭେଦୀ“, ତୁମ୍ହାରୀ ବେଳିସିଉତ୍ତରିତେବା କମ୍ବିତ୍ତିର-
ଅଶି ନପାଠିକ୍ରିଆସ ମିର୍ର ଶୈତାଵାଚ୍ୟୋଭୁଲ ଶୈଖ-
ନିର୍ବେଦ୍ଧକୁ ଏକ ଶୈଖିତାନ୍ତିକି, ସାବାନ୍ଧିତାରେ
ପାଠିବାରେ ଗାମନୋଟିକ୍ରିଆସ. „ମରାଗାଲୀ ଟିଲୀର ଗାନ୍-
ଭାବିତାଲାବାଶି ଶିରକ୍ଷେତ୍ରାଲାଦ ହିଙ୍ଗନ୍ମା କ୍ଷେତ୍ରାନ୍ତିକ ଏ-
ମନ୍ଦିରରାତ୍ରିଯୁଲି ପରିନିମିତ୍ତବେଦୀର ଏକାଲାରିନ୍ଦି-
ବିଦାନ ରୂପାଲୁର କ୍ଷେତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରରେ ଗାନ୍ଧାରାଶ୍ଵଲା ଶ୍ଵାତ୍ମା
ଏବଂ, ହିଙ୍ଗନ୍ମା ଯୁନ୍ତିଲାମା ହିନ୍ଦୁନ୍ଦେଶ୍ଵରମାତ୍ର କି, ରମଭେଲୋ
ବେଳେ ସାକ୍ଷ୍ୟତାରୀ ତାଵେଦିଲେଖିବା ଗାନ୍ଧାରାଶ୍ଵଲା
ଏବଂ ସାନ୍ତ୍ରତକ୍ଷେ ବିଶ୍ଵାର୍ଣ୍ଣନ୍ତିକ୍ରିଆସ, ଗର୍ଭତଥମାତ୍ର ଦ୍ୱାନ୍ତିକ୍ରିଆସ

զցորուլու սամշոնձնությունը, նշեցրեսեծիս ճա-
պահությունը սասագումա եւ զցորությունը առաջ-
աց տացած ոչքեցն զցորունու սատացե՛մո, զցո-
րությունը գծութ զցորությունը զալցե՛մո, օկտացո-
ւուն դա օտացուեցն օի մուուրուցնես, բաց
ազեանցութ չցոր կուցք բուռուա. դա եւ ճա-
պահութու ար ոցու. եռուռ բուռու հցունմա զցորու-
նա թագածուցութ, մոոյցու, բուռուց սրուլ-
ուասուանո սաեցլմնուու, պայուրունեն, հցուն
պարցցեծ զարտ, տէցուն կո – մուալապուցքուն!
մուսասմենագաւու կո սանութնութաա, – ամծոնը
հցունու տանամուսապարը անագուռու. մուսուց ած-
րուու, ազեանցութ զալցեցն օլու, իսամուպալու-
ծու զուալուց պայուրու զցորունաստան, սպուր-
ուցլուսագ կո – մեշութլութաա. „Ի՞սպետու բա,
յուրագուրութա?! անձաւ բա, պարս զամինութ
մաստան սկրապուցքուն քարգնուռութա?՝
ուշմու բա բարգնուռութա յսաա? – պարու-
սու սուլուցքուա դա մեցու արապարը. ուշու զու-
մուրութուուն զցորունագ զափեացեթ տացես, Շե-
սաձամիսածագ պանցա զուուն զուուն զուուն զուուն
բա արուս ամամու պանցուուն?”, – ուզլու ան-
գուռու.

„ვფიქრობთ, რომ აშშ-ის არჩეული პიდენტი თურქეთისა და აშშ-ის ურთიერთობა რადგება მიაკცევს. არავის მიმართ ვართ ბილნი“, – აღნიშნა თურქეთის ლიდერმა დოლანმა ასევე განაცხადა, რომ თურქეთი სტანდარტებს იყენებენ და ამის მაგალითი აზღვისპირეთში შექმნილი ვითარება და

რომელზეც აფხაზეთი და საქართველო
დიალოგის წარმოებას, კონკრეტული
პრობლემების გადაჭრასა და მიმდინარე
საკითხების მოგვარებას შექლებენ. „საი-
დუმლო არაა, რომ უნევაში ჩვენი დელე-
გაცია წარმოდგენილია არა მოლაპარაკე-
ბების მონანილედ, არამედ მესამე მხარედ,
რომელსაც აზრს ყოველთვის როდი
ეკითხებიან. ეს, როგორც ვატყობის, ოპოზი-
ციასა და მის მხარდაჭმულებს დაავინიყდათ!
თუ გაჩნდა შესაძლებლობა, საქართველოს
ნინაშე ჩვენი პოზიცია პირისპირ და არა
შუამავლების მეშვეობით გამოიხატოთ, ეს
რა, ცუდია? თუ კვლავიდდებურად გვსურს,
ჩვენ შესახებ და ჩვენს მაგივრად რუსებ-
მა ან სხვა უცხოელებმა ისაუბრონ?!“, — ამ-
ბობს დენისი.

„ສາບສະລ້ອນ ແຮນ່ງຊີງ ສາກාරුතວෙළංස ຕາන ສາ-
ගාທ්‍ර ສුරතියෙරතමධ්‍ය ໄດ້ ໄດ້ ສາනි, ຮාමග-
ෝලිඩ ແລະ ດා ດෑ ສාඟජාරි ສාඟබඳ ມ්‍යෙශ්වීල
ມඩාස්ථාදේපත්‍ර ອິນෝදා, ພමි ສූර්යුගෝස ຃ර-
ගින ແລະ ອාන්ඩුජ්ඩ්ස. ມේස්මිස, ຮාත්‍රිම ວර ສුරිස
දේවර්ස, ກේ ມ්‍රිචාගල්ල ලාභා ສුරතියෙරතමධ්‍ය-
දී ສාබල්‍ය ແຮනිදන ສාක්ෂේම් තැනුවුද්‍රිව්‍ය
ກාදායිපාන්න. ຮාජ ຕොම් ສුන්දා, ວරගිස ສුරිස
සුරිස, ແລະ ກාරුගිස ມිලියනක් ຕි ຮුඩ්ලි,
රාසා ວ ວරාලු ກාලුරාද ສුමුළුක්. ສේන-
රුද ອමිත්‍ර ວ තිනා ආදම්දු ກෙබාන ເසින් නු-
දිස්මීග ດාලනුගස. ມාගරා ວ ຮාත්‍රිම ສුන්දා
අිතාන් ຮිවුන් ສාක්ෂේම් තැනුවු ກුව්ලා ກාජ ກ-
භුජිත්තාක්, ຮාත්‍රි ວ ຮාත්‍රි ມේຕ්‍ර ຎත්ත්ලු තු-
දිස ກාන්මාව්ලක් මි ຕුවලා තුෂ්කා ກුව්-
ලා ຮිවුන් තිනා තුෂ්කා තැනුවුද්‍රිව්‍ය යා? ຮිවුන ຂොම ວර-
ගින ກුණිකුජින්ද්ස, ມ්‍යුණක් නාඛිඥ ແລະ ອ-
බුජුන්දු ຕ ສාකාරුතවෙළ ສුම්ද ດේගු-
න්දී? ດාලනුග ය ກේ ວ ວ දාලාත්‍ර, ວරාම්ද
දේම්ඩරා තැනුවු ສාක්ෂේම් තැනුවු ດාල්ංච ມින්-
ෂ්වුළුවා ມාසාසාටාදේප්ලිය, ຮොම්ප්ලිය ສු-
සාඟුදු තැනුවු ມාගුජුම්ස, ສුදුගස ວ ຮාජ ຮුක්
සුශ්‍රේම්දී, ວරාම්ද ສුරුෂා ດ ກාම්ක්විරුවා-
දා ດ ດිවුනිංඡ්ඩුලා ດ ກ්‍රිය ມිවාද්‍රින්-
තා, - ຕැනුවු ຮිවුන් ຕ ຕාන්මාසාඇඩර් ວ ຕුරුරු. ກාල-
දාත්‍රික් තැනුවු ມාත්‍රික්, ຃ ອෙම් මි ອුගුවු ດ ມ්‍යෙ-
ලු මාඟුරු ສුපිරුවෙළුවා, ດ ດාලු තුෂ්කා ດ ດා-
ලු මාඟුරු ສුපිරුවෙළුවා, ດ ດාලු තුෂ්කා ດ ດා-

ტო-სარაკეტო კომპლექს C-400-ის შეძენა მოიყვანა. 14 დეკემბერს რუსული საზენიტო-სარაკეტო კომპლექს C-400-ის შეძენის გამო აშშ-მა თურქეთს სანქციები დაუწესა

ახალი ეტაპი ერთიანობის განვითარება გააუმჯობესობა

თურქეთის პრეზი-
დენტმა რეჯეფ თაიფ ერ-
დოლანბა განაცხადა, რომ
თურქეთი აშშ-სა და ევ-
როკავშირთან ურთიერ-
თობებში ახალი ეტაპის

ტო-სარაკეტო კომპლექს C-400-ის შექმნა მოიყვანა. 14 დეკემბერს რუსული საზენიტო-სარაკეტო კომპლექს C-400-ის შექმნის გამო აშშ-მა თურქეთს სანქციები დაუწესა

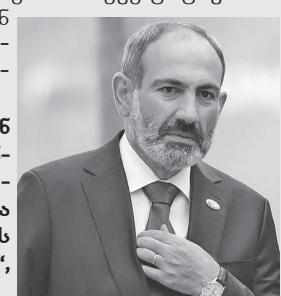
სრმები ჩასპის იმაზე აჩვენას

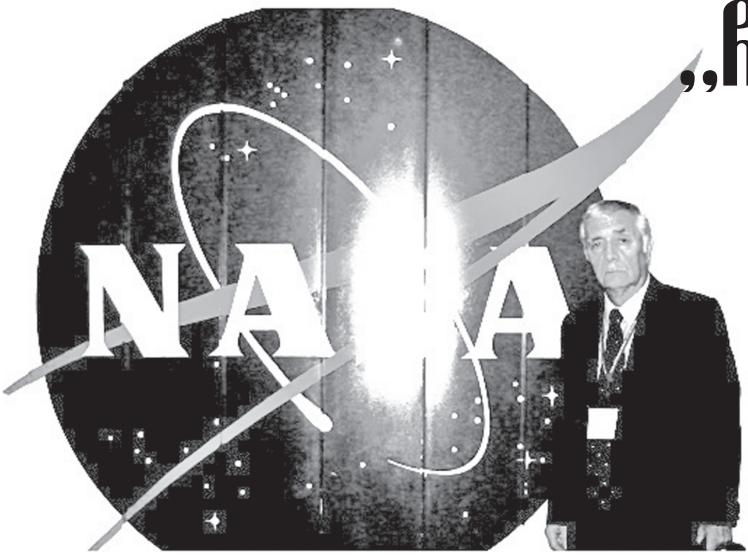
ნიკოლ ფაშინიანის განცხადებით, სომხეთი რუსეთ-თან ყველა სფეროში თანამშრომლობის განვითარებით არის დაინტერესებული. სომხეთის პრემიერმა ასევე გაუსვა ხაზი სხვადასხვა სფეროში რუსეთთან ერთობლივი პროგრამების შემუშავებისა და განხორციელების აუცილებლობას.

სრული აუთორიტეტული მუნიციპალიტეტი

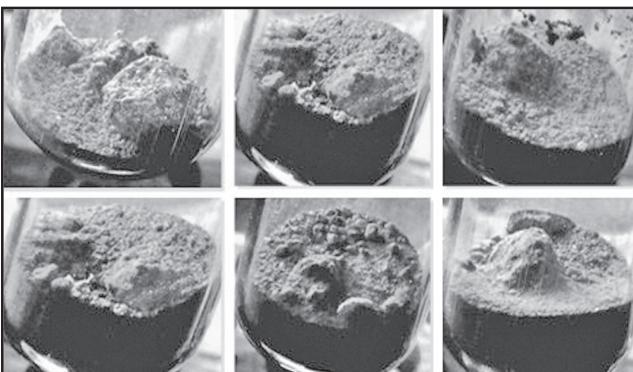
ნიკოლ ზაშიძის განცხადებით, სომხეთი რუსეთ-ან ყველა სფეროში თანაბრძოლების განვითარებით არის აინტერესებული. სომხეთის პრემიერმა ასევე გაუსვა ხა- რ სხვადასხვა სფეროში რუსეთთან ჩრობლივი პროგრამების შემუშა- ბისა და განხორციელების აუცი- ებლობას.

ს ტერიტორიულ თემაზე შეკრიბა „მარსის გრუნტის ტერიტორიულმირება მცენარეების განვითარებისთვის სა-თანადო აგრძონომიული პირობების შესაქმნელად“. ამ მიზნით საჭირო იყო სამუშაოდ სათანადო „კლიმატო-კამერის“ ოთახის შექმნა; ავტორების ნ. ალექსიძის, გ. ტარასაშვილის, ს. წერეთლისა და შ. საბაშვილის მიერ მომზადდა პლანეტა მარსზე არსებული რადიაციის, ტემპერატურისა (-20°C) და განათების ატმოსფეროს დღელამური ცვალებადობის კლიმატო-კამერა კომპიუტერული დისტანციური მართვით. აღნიშნულ პროგრამაზე მაღლ მათ მოიპოვეს პატენტი („საქ-პატენტი“, №12522/01, 2012), რომლის საფუძველზე პი-ოქიმიისა და ბიოტექნოლოგის კათედრაზე ორგანული მინით მოეწყო სპეციალური 3-მეტრიანი დახურული ოთახი „კლიმატო-კამერა“ სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების ჩასატარებლად. პირველ რიგში საქართველოს ექსტრემალური რეგიონებიდან მოძიებული იქნა რკინაბაქტერიები (მარსის წითელი ფერი რკინით მდიდარი ნაერობითა განპირობებული), ციანო-სილიკო-გოგირდაპატერიები და სოკოები, რომელთაც ჰიფებიც კი გაიკეთეს. ამ შედეგებით მათ დაამტკიცეს, რომ აღნიშნული ბაქტერიები და სოკო სავმაოდ კარგად ვითარდებიან მარსის გრუნტის იმიტირებულ „ნიადაგზე“, რომლის ქიმიური შედეგენილობა ცნობილი გახდა NASA-ს თანამშრომლების მიერ ქიმიური შედეგენილობის დისტანციურად განსაზღვრის შედეგად. ამ შედეგმა კიდევ უფრო გააძლიერა მეცნიერთა რჩმენა დასახული მიზნების განსახორციელებლად. ცდები ტარდებოდა მათ მიერ შექმნილი პლანეტა მარსზე არსებული რადიაციულ-ტემპერატურული გარემოსა და ატმოსფეროს შედეგენილობის კომპიუტერული დისტანციური მართვის პირობებში. სურათზე წარმოდგენილია მარსის გრუნტის რკინაბაქტერიებით, სილიკონ და ნიტროფიგიკაციის ბაქტერიებით იმიტირებული მარსის გრუნტის ბიორემედიაციის შედეგები. სურათიდან კარგად ჩანს მარსის გრუნტის ბიორემედიაციის შედეგად წარმოქმნილი მცირე ზომის ბიოორგანული გრანულები, რომელთა ზრდა ინტენსიურად მიმდინარეობდა დროში.

შედეგად, მათ ივარაუდეს, რომ ბაქტიერიებით გარდაქმნილი სუბსტრუქტურის მარსის გრუნტის გამდიდრების შედეგად შესაძლებელი გახდებოდა მცენარეების სითვის აგრობიოლოგიური პირობების შექმნა.

„ჩაქრებოს“ მერე - ქართველ მაცხოველის სი...

**ქართველ
ასტრობიოლოგთა
გვარები და სახელები
კოსმოსში კლანება
მარსზე გაიგზავნა**

ବେଳେଲିର କାହାମିଳି
ଦ୍ୟାଜନ୍ମାତିଳ
କାରଣାସରଳ
ପାଖି ଆପଣରି
(ଶୁରୁତିରେ ମାରିଲା)
ତାଙ୍କାଥରିମଲ୍ଲାବତାନ
କରିବାର

მიღებული შედეგები მოხსენდა საერთაშორისო ასტრონომიულოგიურ კონფერენციებზე: პუერტო-რიკო, ჰისუსტონი. მოპოვებული სამეცნიერო შედეგები გამოქვეყნდა საერთაშორისო ასტრონომიულოგიურ ჟურნალში: 2007, 2010, 2013, 2015, 2016, 2017, 2019 წლებში.

ԱՏԵՂԻՐՈՒԾ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՑԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

იბაკონის აეროკოსმოსური კვლევების სააგენტოს (JAXA) სპეციალისტებმა გახსნეს კაფსულა, რომელშიც ასტრონომი დიუგუზუბე აღებული გრუნტის მუშები ინახებოდა და გრუნტის ფოტი გაავრცელა. JAXA-ს განცხადებაში ნათქვამია, რომ სავარაუდოდ ზონდმა „ჰაიაბუსა-2“ წიმუშები ასტრორაინი 2019 წლის თებერვალში, პირველი დაშვების წლის მოადროვა.

კაფსულა აგსტრალიის სამხრეთით დეკემბრის
ასაზყისში დაეშვა. ასტრონომიდი დედამინიდან 340
ლიონი კოლმეტრის მანძილზეა განლაგებული,
მუშები კი ზონდგა 2019 წელს, მე-2 დაშვების
რიცს შეაგროვა. აპარატი ასტრონომიდისკვენ ჯერ კი
კი 2014 წელს გაუშვეს. ახლა კი „ჰაიაბუსა-2“ ას-
ტრონომიდთან 1998 წელს მიღრინავს, რომელიც დე-
მიწაზე მარსის მდებარეობს. სავარაუ-

აფტორებმა იზრუნეს მომავალში მარსზე განსახა-
ლებული კოსმონავტების სამშენებლო მასალებით უზ-
რუნველსაყოფად და მარსის გრუნტის ნიადაგიდან ქი-
მიკოსებრთან ერთად (ო. მუკბანიანი და თანამშრომლე-
ბი) დამზადეს სამშენებლო ბლოკები, რომლებიც გამ-
ძლებალმოწნდა დაპალ ტემპერატურაზე. იმედია, ასეთი
სამშენებლო მასალა კარგ სამსახურს გაუზევს კოს-
მონავტებს მარსზე განსახლებისას.

ჩატარებულ სამეცნიერო კვლევებთან დაკავშირებით ნუგზარ ალექსიძე ამერიკის **ABC** ცენტრმა დააჯილდოვა ისაპაკ ნიუტონის სიგელით.

Dear Dr Aleksidze

The Sir Isaac Newton Legacy of Honour Award

On behalf of the IBC, I am pleased to convey your nomination to receive the *Sir Isaac Newton Legacy of Honour Award*. This accolade will only be conferred to a select few international men and women every year. Candidates include individuals who have excelled in the sciences and scholarly professions, but also people who have achieved greatness and influence regardless of their discipline.

„შურნალ „ასტრობიოლოგიაში“ გამოქვეყნებული სამეცნიერო შრომების შედეგებისა და საერთაშორისო კონფერენციებში აქტიური მონაწილეობის გამო ნუგზარალექსიძის, მარიამ ტარასაშვილის, აფხაზეთის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტის, აკადემიკოს ზურაბ ლიმითათიძის გვარები და სახელები ჩართეს ასტრობიოლოგთა მის სიაში, რომელიც 2020 წელს გაიგზავნა მარაზშე. ეს იქნება მეორე შემთხვევა მას შემდეგ, რაც მარსზე გაიგზავნა ქართული სიმღერა „ჩაკრულო“ და ქართველი მეცნიერების გვარები და სახელები.

მოამზადა

დოდ ზონდი მის ზედაპირზე გრუნტის ასაგროვებლად 2031 წელს დაჯდება.

ჩინეთის კოსმოსური მისამართი

ବିଜୁରି ଉପିଲାନ୍ତିକ ପରସମ୍ପର୍କ ମିଳା ଚାଙ୍ଗ'େ-
୫ ଏହାମିଳାଟିକେ ମତାରିଳି ଗର୍ଭନ୍ତିକେ ନିମ୍ନଶ୍ରେଷ୍ଠିତ ଦାଢ଼-
ରୁଣଦା ଆମି ଶ୍ରେଷ୍ଠିତ ବିଜୁରି ଗାମନ୍ତିକେ ନିନ୍ଦାପାତ୍ରିତ,
ପାଞ୍ଜଶୁଲା, ରମ୍ଭେଲିମ୍‌ପିପ୍ଲ ପାନାର୍ଥିକେ ତାନାମଧ୍ୟାବରିତ୍ୟ ମୋହ-
ରାଗିଲିଲି ଗର୍ଭନ୍ତି ନିନ୍ଦାପାତ୍ରି ମନ୍ଦରାଗିତିଶି, ଅଭିଗାନ୍ଧ-
ରିତି ଭାବିତ ଦରାନିତ 01:30 ସାତଟିରେ ଏହାଶ୍ଵାସପ୍ରାଣିକୁଳିତିକେ
ବାତିଲାଯାଇ ମାତ୍ରାରେ ମିଳାନ୍ତିକେ।

Chang'e-5-ମା ମତ୍ତାରିନ୍‌କୁସ୍ରେ ସ୍ଥିତାର୍ଥୀ ୧-ୟ ଅପ୍ରେମିଦେର୍ଶ ଆଲିଦା. ହିନ୍ଦେତ୍ତା ମେସାମ୍ଭ କ୍ଷେତ୍ରାବଳୀ ଗାବେଦା, ରନ୍ଧମେଲିଓ ମତ୍ତାରିନ୍‌କୁସ୍ରେ ରିଲେ ଗର୍ଭନ୍ତିକୁ ଏବାମିନ୍ଦାଖ୍ଯ ହାମରିତ୍ତାବଳୀରେ. ଏକମଧ୍ୟ ତା-ନାମର୍ଘିବର୍ଣ୍ଣିଲେ ନୂଆଦାଗିଲେ ନୀମିଶ୍ରମ୍ଭବୋଲି ମନ୍ଦିରଙ୍ଗେବା ମେହଲାନିଧି ଅଶ୍ଵ-ସା ରୂପ ସ୍ଵର୍ଗକୁସ୍ରେ ମିଲିଶେଷମା ଶେକ୍ଲୁସ୍. ଧରିଲାଲ ମୁଖାବସି ମିଲିଶା 1976 ମେଲା ଶେରାନ୍ତିର୍ଦ୍ଦା.

ი მოვლენის შეხედი

გიორგი ლემაშვილი: პროგრესი გამოქვეყნდება!

უბერიბილი „ბორჯლალოსანი“ გიორგი გემისაძე ამბობს, რომ „შემოდგომის ერთა თასზე“ გუნდმა დიდი გამოკიდებულება შეიძინა, და იმდოვნებას, რომ პროგრესი გაგრძელდება.

„ველა ასეთი ტურნირი, ასეთი მაღალი დონის თამაში გვაჩვენებს, თუ სად ვართ და რამდენიმ ჩამოგრძებით ტიერის გუნდებს, საითაც ჩემი მივისწოდათ ასევე გაგრძელებას, რა გვაქვს გასაუმჯობესებები. ტურნირს დადგებითად შეფასება შემაბალი ნატევამი იქნება, მაგრამ არც უარყოფითად უნდა შევადეს“ – ამბობს 36 წლის ვეტერანი, რომელსაც 2005-2019 წლებში „ბორჯლალოსანთა“ კვართით 95-ჯერ უთამაშია.

საქართველომ კოვიდპანდემიათ გამოიცეული სანგრძლივი პაუზის შემდეგ შოტლანდიასთან „მარილიდზე“ ტესტ-მატჩი გამართა, 13 ნოემბრიდან 6 დეკემბრის ჩათვლით კი „შემოდგომის ერთა თასზე“ ინგლისს, უკრაინას, ირანიასას და იტაკის ეთამაშია:

ზიგურად ვიჩაგრებით, ჩენი ბლუსები ქრება“.

ნებისმიერ ამბობს, რომ „ბორჯლალოსნებს“ ბოლო წლებში მუშაობიად აქვთ პროგრესი და ნინებლა, მაგრამ ტიერის გუნდები კიდევ უფრო სწრაფი ტემპებით ვითარდებიან და მათთვის გათანაცრება ამის გამო ჭირს:

„2015-2017 წლები, ალბათ, იყო ჩენი ნაკრების პირ ამის შეხვედრას გუნდს გამოაკლდე რამდენიმე ლიდერი, დამიწერა თაობათ ცენტრი, რომელიც მძიმედ განვითარდა და გუნდის თამაშეზე ასახა. გარდა ამისა, ჩენი კი განვითარდეთ, თითქმის მივიყახლოვთ კიდევ ამ დონის გუნდებს, მაგრამ ტიერის ნაკრები კიდევ უცრო სწრაფად ნავითნენ ნინი.“

იმისათვის, რომ ჩენი განვითარების ტემპები კიდევ უფრო მაღალი იყოს, აუცილებელია რაღაც შევცვალოთ. არ ვამბობ, რომ ამ ჭინწის შემდეგი 10 პრო 14-ს დონეს გაუტოლდეთ, მაგრამ თუ პანგრძელის გამო ჯერ ვრცელდება ფურანიაზი, აუცილებლად უნდა გაზიარდოთ დიდი 10-ის დონე. ჩენი ნამდევილად ნინი მივიღიართ, რაც ჩაგბი ვერთმობის ჩემბიონაზე აშერად ჩას, მაგრამ არასამარისი ტემპებით ტიერის გუნდებთან დასხვევად“.

მაშინ, როდესაც ნებისმიერის ნაკრების შეუცვლელ წევრად იქცა, საქართველოს მხოლოდ ტიერის კევენების „ა“ ნაკრებებთან უწევდათ თამაში, 2011 წლის მსოფლიო თასის შემდეგ კი მაღალი დონის თამაშების რაც გადანადგინდა მიმართ. რაც ჩაგბი ვერთმობის ჩემბიონაზე აშერად ჩას, მაგრამ არასამარისი ტემპებით ტიერის გუნდებთან დასხვევად“.

გარდა ამისა, ნებისმიერ 2007 წლიდან საფრანგეთში, ინგლისისა და პრო 14-ში თამაშის შანსი, რომელიც გეძლება, სათანადო გამოიყენო.

უცრა მეტად კამაყოფილი ირლანდიასთან მატჩით დავრჩი, იმტომ, რომ შეცუტიერ გვერცა და გადაბზული ფაზები, რაც ასეთი დონის გუნ-

დებთან რთული შესასრულებელია. მე წლები ვთამაშიდი ამ დონეზე და ვაცი, როგორ აგრესიულ დაცვას თამაშებინ, როგორ სწრაფად ევენ ხაში. მიუხედავად ამისა, ჩენი შევქელით ფაზების გადაბმა და კვესლაძემ გაიტანა ტურის და ჩემი მივისწოდას საუკეთესო ლელლ.

სამწერარო იყო ფიფისთან თამაში. მეტოქემ ფიზიკურად და როგორსაც ჩენი ფიზიკურად გადაბმა და კვესლაძემ გაიმართა ტურის და ჩემი მივისწოდას საუკეთესო ლელლ.

უფრო ამ დონის მოთამაშე გაგმებით გადარიცდება, უკავლი გერი უკავლი რენი ამ დონის მოთამაშები და ეს უნდა განდეგს მაგალითი. რომელ კლუბშიც არ უნდა გვიფლიყოს კორტე მიეკუტაძის ტრაგიას უძინები, ის ბიჭები, ვინც ამ პრიციპაზე „ჭყინტი“ არიან და ასეთ დროს „ჭყინტი“ ყოველთვის იჩიგრება. მეორე ხაზში ასეთ დონეზე თამაში დიდი გამოიცდილება სტრიდება. ამ ბიჭებიმ მაქსიმალურად იძრობლები, მაგრამ გამოცდილება და პატარ-პატარი უშემაკობები და აკლდათ - როგორ უნდა მოიცეო რაქში, მოლის დაშლისას და ა.შ. ეს დროსთან ერთად მოდის. ყველა მოგანა სწონდა პროგრესი, რაზეც ჟემორი შემომავის იჩიგრების მიზნები რიგიში, ეს შენი, მოთამაშის გასკერებელის განავითარება“.

„შემოდგომის ერთა თასზე“ „ბორჯლალოსნები“ პრაქტიკულად განახლებული მეორე ხაზში ანგარიშებით დასრულდება, თევენი მოწოდებულის მოგრამ დარცველ რიგში, ეს შენი, მოთამაშის გასკერებელის განავითარების სანაკრები“

კოგა კოგახიდი

○ ოკანის გალეა — ლოგიკური სენსაციები

ეროვნული საკალათბურთო ასოციაციის ახალი სეზონი ისე დაინტენ სპორტული ინტრიგის მოყვარული უკეთესს ვერც ინატრებდნენ – პირველი შეზედრები ისეთი ანგარიშებით დასრულდება, თევენი მოწოდებული.

„პრულიდი“ – „გოლდენ სტეიტი“ 125:99

მძიმე ტრავმის გამო თითქმის მთელი განვლილი ნლის ჩაგდების შედეგებ კევინ დურანტმა თავის ყოფილ გუნდთან ძველებურად გაბრძონება და მოგებასთან ერთად პარკეტზე დაბრუნიორთავის შენევნილი 22 ქულით აღნიშნა. უფრო მეტი 26 მხოლოდ მასპინძელთა ლიდერობა კაირი ირვინგმა მოიგრადა.

ამ ფონზე ლაზარეტის ბინადარ კლეი ტომისონისა და დემიონნ გრინის არყოფნაში იკლენდებულთა მეგავარსკვლავი სტეფ კარი იბლოლივით გამოიყენებოდა და მართალია, ლირსეულ პირად სტატისტიკას მოუყარა თავი 20 ქულა და 10 პასი – მაგრამ ნარმატების მოსაპირებლად ეს საკმარისი არ აღმოჩნდა.

„ლიკივრული“ – „დეივიდ რიტი“ 109:16

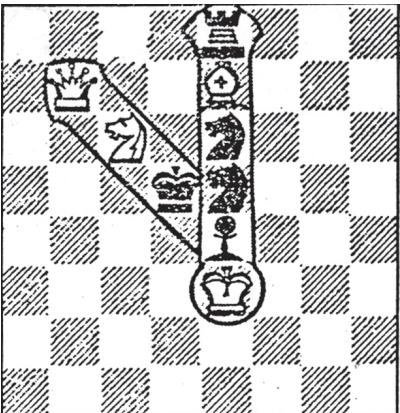
ნომინალურმა ტუმერებმა ტრადიციის ამჟერადაც არ უდაბლაც და კალიფორნიული დერპი, რომლითაც ბოლო წლებში ნინა სწრაფი სრულებულება გამოიყენებოდა ფურანიაზი, აუცილებლად უნდა გაზიარდოთ დიდი 10-ის დონე. ჩენი ნამდევილად ნინი მივიღიართ, რაც ჩაგბი ვერთმობის ჩემბიონით ტემპებით ტიერის გუნდებთან დასხვევად“.

არადა, ამ დონეზე გამართული შეგულარების სტარტს, გამარჯვებით დასრულდება. არადა, ამ დონეზე გამართული შეგულარების სტარტს, გამარჯვებით დასრულდება.

მოქმედ ჩემი მივისწოდა ნინა დასრულდება, თამაში 2020 წლის 2 ქულით აღნიშნა. უფრო მეტი 26 მხოლოდ მასპინძელთა ლიდერობა კაირი და 10 პასი – მაგრამ ნარმატების მოსაპირებლად ეს საკმარისი არ აღმოჩნდა.

ვიტალი ჯაფარიძე

○ 64 ახალი ცელი საჭარბაკო დაფაზე

ვალერი ხორხოვანი
1972

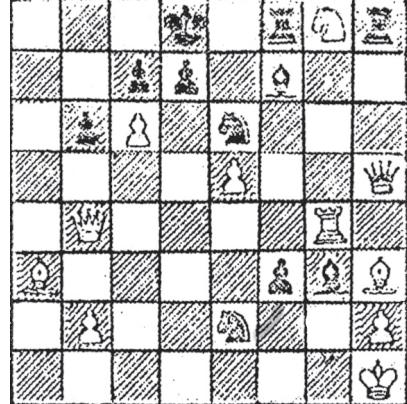
შამათი 2 სვლაში

სადლესაც აულოდ დაცემულებრივ მზად არის. ცნობილი ეტიკული დაცვისასტის ვალერი ხორხოვანის (1926-1992) საათზე პიკანტური სვლების მაძიებლის ეს ამოცანაც ამის დასტურია.

შენიშვნა: ეგებ შეცადოთ, პასუხების დაუხედავად ეს ეტიკული თავად ამოხსნათ.

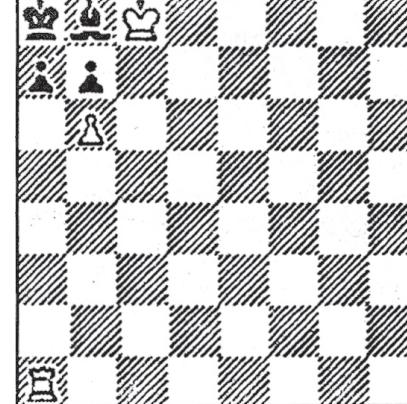
ჩასურქინი: I-1. e5+ II-1. ქf3: f4+ III-1. ქd3 3. არ შეცადოთ ასე როგორ მათ შევარდნები, რაოდ შეცველი და გადაბზული ფაზები, რაც ასეთი დონის გუნ-

II ადრისის დადიანი 1881

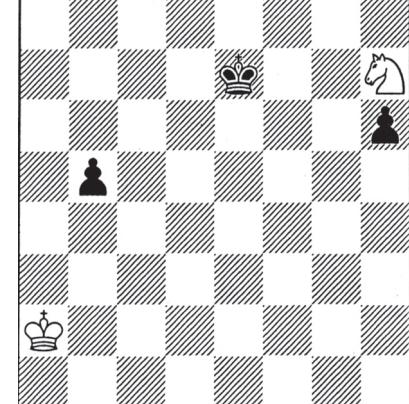
შამათი 3 სვლაში

სევათა შორის, ანდრიან დადიანიმა (1860-1910), რომელიც ჯერეტმენიობით გამოირჩეოდა, ეს ამოცანა საბერძნებოთის ულამაზეს დედოფლაბას ლოდას მიუძღვნა. ქართული საკომპიონიტორო ნუსხა სწორებდ ამ ამოცანით იწყება.

III აოლ მოწვევი
1865

შამათი 2 სვლაში

გენიალურმა პოლ მორფიმ (1837-1884) პარიზში 1858 წელს დამარცხა ლონდონის საერთაშორისო ტურნირის გამარჯვებული (1854) ანდრესენი (7,5:1,5). პოლ მორფი აღიარეს არაოფიციალურ მსოფლიო ჩემპიონად.

IV დავით გურგანიძე
1970

ყაიმი

ქართული საკომპიონიტო ს

